

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4740/2022
16.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Манић адвокат из ..., против тужене Опште болнице „Панчево“ са седиштем у Панчеву, чији је пуномоћник Александра Смилевски адвокат из ..., ради исплате накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2618/22 од 23.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 16.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2618/22 од 23.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 474/20 од 17.05.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен прецизирани тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу за период од септембра 2017. године до августа 2020. године, по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, исплати појединачне новчане износе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу одлуке о законској затезној камати на поменуте новчане износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец до 01. у наредном месецу. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 167.092,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2618/22 од 23.09.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Панчеву П1 474/20 од 17.05.2022. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу за период од септембра 2017. године до августа 2020. године накнади трошкове за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у

ставу трећем изреке првостепене пресуде (погрешно означен као став други изреке), тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 167.092,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 93.700,00 динара, а захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног поступка преко досуђеног износа, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 42.594,00 динара, док је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка преко досуђеног износа, одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужена је дала одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведене одредбе, на коју се ревизијом указује, није законски разлог за тај правни лек (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Нису основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са члановима 355. став 5. и 396. став 3. ЗПП. Одредбом члана 355. ЗПП прописује садржину првостепене пресуде и сходно се не примењује у поступку пред другостепеним судом, у смислу члана 385. став 1. тог закона, док одредба члана 396. став 3. истог закона прописује садржину образложења другостепене пресуде којом се укида пресуда првостепеног суда због битних повреда одредаба парничног поступка и није примењива у овом случају када је другостепени суд преиначио првостепену пресуду.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на пословима ... по основу уговора о раду од 29.12.2014. године. Чланом 6. наведеног уговора о раду одређено је да запослени има право на накнаду трошкова и друга примања у складу са законом и општим актом. У спорном периоду тужена је вршила обрачун тужиоцеве плате применом одређеног коефицијента на прописану основицу и тако обрачунату плату му исплаћивала, с тим да у обрачуну плате није посебно исказивала регрес за коришћење годишњег одмора и накнаду за трошкове исхране у току рада. Вештачењем је утврђена висина накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора према параметрима Посебног колективног уговора за јавна и јавно-комунална предузећа града Панчева и Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да спорни правни однос у којем тужилац потражује исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора има најпре применити одредба члана

118. Закона о раду којом је запосленима признато право на накнаду предметних трошкова (став 1. тачке 5. и 6). По становишту тог суда, износи спорних накнада нису исказани у платним листама, нити се може утврдити у ком обиму оне учествују у структури коефицијента за обрачун и исплату зараде, због чега није доказано да су исте заиста и исплаћене тужиоцу. Из тих разлога, првостепеном пресудом је усвојен тужбени захтев и тужиоцу досуђено новчано потраживање у висини утврђеној налазом вештака.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужене, закључио да је нижестепени суд погрешно применио материјално право па је зато преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По становишту тог суда, одредбе Закона о раду се супсидијарно примењују и на запослене у државним органима и органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама (члан 2. став 2), односно ако посебним законом, положај, права обавезе и одговорности запослених нису уређени на другачији начин. Плате, додаци, накнаде и остала примања запослених у државним органима и органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама које се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и запослених у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање уређен је Законом о платама у државним органима и јавним службама. Наведеним законом, који је по питању плата, накнада и осталих примања запослених у државним органима и органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, односно јавним службама, посебан закон у односу на Закон о раду прописано је да се плата одређује множењем основице са коефицијентом (члан 2); да основицу за обрачун плата утврђује Влада Републике Србије (члан 3) и да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему и да садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (чланови 4. и 5). Коефицијенти за обрачун и исплату плата уређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запосленим у јавним службама коју је донела Влада Републике Србије на основу члана 8. наведеног закона.

Означени прописи примењују се и на тужиоца запосленог у јавној служби - здравственој установи. Посебним колективним уговором здравствене установе чији је оснивач Републике Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе није посебно предвиђено право запосленог на трошкове исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

На основу изложене правне аргументације другостепени суд је закључио да су спорна примања садржана у коефицијенту за обрачун тужиоцеве зараде и да право на исте не предвиђа ни означени посебни колективни уговор, због чега тужилац неосновано потражује њихову исплату.

Овакво правно становиште прихвата и ревизијски суд, због чега наводе ревидента о погрешној примени материјалног права оцењује као неосноване. Плате, накнаде и друга примања у јавним службама регулисана су посебним правним режимом којим су спорне накнаде трошкова за исхрану у току рада као и регреса за коришћење годишњег одмора урачунате у коефицијент за обрачун и исплату плата, због чега нема места примени члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду. Није спорно да се из коефицијента за обрачун тужиоцеве плате, утврђен у складу са означеном Уредбом

и из исплатних листа не види његова структура, односно номинални износ који представљају те накнаде. Међутим, та чињеница сама по себи не ствара основ за њихову исплату која је извршена кроз тужиочеву плату обрачунату применом коефицијента за њен обрачун.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

На основу члана 165. став 1. ЗПП одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није потребан ради вођења парнице у смислу члана 154. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**